

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจูนโลก

เวลา 6

ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.4/4 แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรม

ของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.4/7 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเคารพพระรัตนตรัยและปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาช่วยให้ผู้ปฏิบัติดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง และสามารถอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) พุทธศาสนสุภาษิต
 - สุขา สุขมสุข สามัคคี ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข
 - โลโกปตถมภิกา เมตตา เมตตาคารม คำจูนโลก
- 2) พระรัตนตรัย : ศรีทธา 4
 - พระธรรม : หลักกรรม
- 3) ไตรสิกขา
 - ศีล สมာธิ ปัญญา
- 4) หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
 - เบญจธรรม
 - สุจริต 3
 - พรหมวิหาร 4
 - มงคล 38 : เคารพ ถ่อมตัว ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน
 - พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาคารมคำจูนโลก กตัญญูกตเวทีต่อประเทศชาติ

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำจุนโลก

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้
- 2) ตรวจสอบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตาธรรม คำจุนโลก
- 3) ตรวจสอบงานที่ 1.3 เรื่อง ศาสนสุภาสิต
- 4) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง พระรัตนตรัย
- 5) ตรวจสอบงานที่ 2.2 เรื่อง พระพุทธคุณ 3
- 6) ตรวจสอบงานที่ 2.3 เรื่อง พระสงฆ์
- 7) ตรวจสอบงานที่ 2.4 เรื่อง หลักกรรม
- 8) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา
- 9) ตรวจสอบงานที่ 4.1 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว
- 10) ตรวจสอบงานที่ 5.1 เรื่อง เบญจธรรม - สุจริต 3
- 11) ตรวจสอบงานที่ 5.2 เรื่อง พรหมวิหาร 4
- 12) ตรวจสอบงานที่ 5.3 เรื่อง กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
- 13) ตรวจสอบงานที่ 5.4 เรื่อง มงคลชีวิต
- 14) ตรวจสอบแบบบันทึกความดี
- 15) ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่าน
- 16) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 17) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 18) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำจุนโลก

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ **นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำจุนโลก**
- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

เรื่องที่ 1 พุทธศาสนสุภาษิต

เวลา 1

ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพกิจกรรมที่แสดงถึงความเมตตามาให้ให้นักเรียนดู แล้วแสดงความคิดเห็นถึงข้อคิดที่ได้ ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตในเรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้ และเรื่อง เมตตาธรรมคำจุนโลก

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ และชี้แจงให้นักเรียนเห็นวิธีการและความสำคัญของการทำงานและเรียนรู้ร่วมกัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กัน เป็น 2 คู่ แต่ละคู่ศึกษาพุทธศาสนสุภาษิตและทำใบงาน ดังนี้
 - คู่ที่ 1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้
 - คู่ที่ 2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตาธรรม คำจุนโลก
3. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งฟัง และช่วยกันเติมเต็มให้สมบูรณ์
4. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต และแนวทางการนำไปปฏิบัติ
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต เป็นการบ้านส่งครูผู้สอน

เรื่องที่ 2 พระรัตนตรัย และหลักกรรม

เวลา 1

ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่าประสบการณ์ที่เคยสวดมนต์บูชาคุณพระรัตนตรัย และขณะที่สวดมนต์นั้นระลึกถึงสิ่งใด ทำให้ระลึกถึง ต่อจากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงให้ตระหนักถึงคุณค่าของพระรัตนตรัย

ขั้นสอน

1. นักเรียนกลุ่มเดิมมารวมกลุ่มกัน เรียกว่า กลุ่มบ้าน แล้วให้สมาชิกแต่ละคนเลือกหมายเลขประจำตัว 1, 2, 3, 4 จากนั้นครูแจ้งกติกาการเรียนรู้ร่วมกัน
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านแยกย้ายมารวมกลุ่มใหม่ที่มีหมายเลขเดียวกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วร่วมกันศึกษาความรู้ และทำใบงาน ดังนี้
 - หมายเลข 1 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระรัตนตรัย
 - หมายเลข 2 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง พระพุทธรูป 3
 - หมายเลข 3 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง พระสงฆ์
 - หมายเลข 4 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.4 เรื่อง หลักกรรม
3. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มบ้าน ผลัดกันอธิบายความรู้ในใบงานที่ตนรับผิดชอบ โดยสมาชิกคนอื่นช่วยกันเสริมเพิ่มเติมตามความเหมาะสม
4. ครูทดสอบความรู้ของนักเรียนในเรื่อง พระรัตนตรัย และหลักกรรม และให้คะแนนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง พระรัตนตรัย พุทธรูป 3 พระสงฆ์ และหลักกรรม ตลอดจนชี้แนะนำไปปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัย การเชื่อในหลักกรรมตามคำสอนในพระพุทธศาสนา

เรื่องที่ 3 ไตรสิกขา

เวลา 1

ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำข่าวการประพาศิตนในทางที่ดีของนักเรียนมาเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วให้แสดงความคิดเห็นว่า การกระทำอย่างไรที่แสดงว่าเป็นคนดี มีปัญญา
2. ครูเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การกระทำดังกล่าวสอดคล้องกับหลักไตรสิกขา

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับหลักไตรสิกขา พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เพิ่มเติมเรื่อง ไตรสิกขา และแต่ละคนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา
3. สมาชิกแต่ละคนนำผลงานในใบงานที่ 3.1 มาเล่าสู่กันฟังในกลุ่มเรียงตามลำดับแบบเล่าเรื่องรอบวง
4. สมาชิกในแต่ละกลุ่มคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด และนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีครูเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา

เรื่องที่ 4 การไม่ทำความชั่ว ชั่วโมง

เวลา 1

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำตัวอย่างข่าวการกระทำของบุคคลที่ประพฤตินในทางที่ไม่ดี มาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงสาเหตุและผลของการกระทำ

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความรู้เรื่อง การไม่ทำความชั่วทั้งปวง ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง เบญจศีล-ทุจจริต 3
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ช่วยกันทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว โดยเริ่มจากการตอบคำถาม
ข้อ 1 ดังนี้
 - 1) นักเรียนคนหนึ่งคิดตั้งๆ แสดงถึงการคิดตอบคำถาม และเขียนคำตอบ และสมาชิกอีกคนหนึ่งเป็นฝ่ายสังเกต (นักเรียนอีกคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกันก็ปฏิบัติในทำนองเดียวกัน)
 - 2) นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายสังเกต จะทำหน้าที่ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นด้วย เมื่อตรวจสอบว่า เป็นคำตอบที่ถูกต้อง พร้อมแสดงความยินดี
 - 3) นักเรียนแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไป โดยสลับหน้าที่กัน
 - 4) เมื่อจบการตอบคำถาม 2 ข้อ แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม 4 คน เปรียบเทียบคำตอบกัน และช่วยเหลือกันอธิบายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างชัดเจน)

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่อง การไม่ทำความชั่ว และแนวการปฏิบัติ

เรื่องที่ 5 การทำความดี

เวลา 1-2

ชั่วโมง

วิธีสอนแบบธรรมสภาัจฉา

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง คุณธรรม 8 ประการ และให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า คุณธรรมที่ได้จากบทเพลง มีอะไรบ้าง และนักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 แสวงหาความรู้

1. นักเรียนกลุ่มเดิมเลือกหมายเลขประจำตัวและชื่อประจำหมายเลขตามที่กำหนด
2. สมาชิกแต่ละหมายเลขแยกย้ายกันไปหาเพื่อนใหม่ที่มีหมายเลขเดียวกัน และร่วมมือกันศึกษาความรู้ ดังนี้
 - หมายเลข 1 เรื่อง เบญจธรรม-สุจริต 3
 - หมายเลข 2 ชื่อ พรหมวิหาร 4
 - หมายเลข 3 ชื่อ กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
 - หมายเลข 4 ชื่อ มงคลชีวิต

ขั้นที่ 2 ค้นพบความรู้/สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้

สมาชิกแต่ละหมายเลขร่วมกันอภิปรายสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กันในประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินค่าความรู้

1. สมาชิกแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีหมายเลขเดียวกันร่วมกันทำใบงานที่ 5.1- 5.4 ตามที่กำหนด
2. สมาชิกแต่ละหมายเลขกลับไปยังกลุ่มเดิม ผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ตนรับผิดชอบ ให้เพื่อนคนอื่นฟัง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ 5.1 – ใบงานที่ 5.4

ขั้นที่ 4 พิสูจน์ความรู้หรือปฏิบัติ

1. สมาชิกกลุ่มเดิมร่วมกันวางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรม และบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 5.1 เรื่อง วางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรม
2. นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติตนตามใบกิจกรรมที่ 5.1 แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกความดี ส่งครูผู้สอนตามกำหนด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา และเน้นให้นักเรียนรู้จักทำจิตใจให้เป็นสมาธิ

ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยให้
ครอบครัวประเมินตามที่กำหนด

☞ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมค้ำจุนโลก

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). 2522. **หลักพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.

3) บัตรภาพ

4) ตัวอย่างข่าว

5) เพลง คุณธรรม 8 ประการ

6) ใบกิจกรรมที่ 5.1 เรื่อง วางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรม

7) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้

8) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตาธรรม คำจุนโลก

9) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

10) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระรัตนตรัย

11) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง พระพุทธคุณ 3

12) ใบงานที่ 2.3 เรื่อง พระสงฆ์

13) ใบงานที่ 2.4 เรื่อง หลักธรรม

14) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา

15) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว

16) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง เบญจธรรม-สุจริต 3

17) ใบงานที่ 5.2 เรื่อง พรหมวิหาร 4

18) ใบงานที่ 5.3 เรื่อง กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ

19) ใบงานที่ 5.4 เรื่อง มงคลชีวิต

9.2 แหล่งการเรียนรู้

● แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

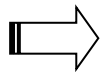
- <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/>
- <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- <http://www.mmv.ac.th/Result/online/Renu/su3.htm>
- <http://www.learntripitaka.com/scruple/prom4.html>
- <http://mcucity.tripod.com/38virtues.htm#๒๒>
- <http://www.suwalaiporn.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=391131&Ntype=6>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัย	รายงานผลการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัยอย่างเหมาะสม พร้อมมีหลักฐานยืนยัน	รายงานผลการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัยอย่างเหมาะสม เป็นส่วนใหญ่ พร้อมมีหลักฐานยืนยัน	รายงานผลการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัยเหมาะสมเป็นบางครั้ง ไม่มีหลักฐานยืนยัน
2. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3	รายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้ 4 พฤติกรรมขึ้นไป	รายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้ 3 พฤติกรรม	รายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้ 1-2 พฤติกรรม
3. การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้อย่างถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้อย่างถูกต้อง 2 ข้อ	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้อย่างถูกต้อง 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สิ่งใดบ่งชี้การกระทำที่ดีหรือไม่
 - ก. กรรม
 - ข. เจตนา
 - ค. วาจา
 - ง. กิริยา
2. คำพูดใดแสดงว่า เป็นคนถ่อมตน
 - ก. “ที่เธอพูดมาทั้งหมดนั้นฉันว่าไม่เข้าท่าเลย”
 - ข. “หยุด แล้วฟังฉันพูดจะรู้เรื่องดีกว่า”
 - ค. “ใครๆ ก็รู้ว่าฉันเก่งที่สุดในกลุ่ม”
 - ง. “ฟังความเห็นของคนอื่นๆ ด้วยนะ เพราะเราอยู่กลุ่มเดียวกัน”
3. ข้อความใด ไม่เกี่ยวกับกฎแห่งกรรม
 - ก. กรรมใดใครก่อ กรรมนั้นย่อมตามสนอง
 - ข. ก่อกรรมทำชั่ว
 - ค. หวานพีชเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น
 - ง. กงเกวียนกำเกวียน
4. ถ้าเพื่อนทำการบ้านไม่ได้ แล้วเราช่วยสอนการบ้านให้เพื่อน แสดงถึงคุณธรรมข้อใด
 - ก. มุทิตา
 - ข. อุเบกขา
 - ค. กรุณา
 - ง. เมตตา
5. เมื่อมีปัญหาแล้วพิจารณาใคร่ครวญถึงสาเหตุแล้วจึงแก้ไข เป็นการปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. ปัญญา
 - ข. เมตตา
 - ค. สมာธิ
 - ง. ศีล
6. ความสามัคคีเกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 - ก. ความขยัน
 - ข. ความสำเร็จ
 - ค. ความซื่อสัตย์
 - ง. ความประหยัด
7. พุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “สุขา สังฆัสส สามัคคี” แปลว่าอะไร
 - ก. ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำสุขมาให้
 - ข. ความสุขคือความสามัคคีกัน
 - ค. ความสามัคคีมีความสุข
 - ง. งานจะสำเร็จเพราะความสามัคคี
8. ใครปฏิบัติตามพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “สุขา สังฆัสส สามัคคี”
 - ก. สัมทะเลาะกับเพื่อนๆ เสมอ
 - ข. นุ่นชวนเพื่อนเล่นการพนัน
 - ค. รุ่งชอบนินทาเพื่อนๆ เสมอ
 - ง. ทิพย์ช่วยเพื่อนทำความสะอาด
9. พุทธศาสนสุภาษิตใดตรงกับ เมตตาธรรมคำจุนโลก
 - ก. อัตตา หเว ชิตัง เสโย
 - ข. โลโกปัตถัมภิกา เมตตา
 - ค. นัตถิ สันติปรัง สุขัง
 - ง. สัจจิงเว อมตา วาจา
10. พุทธศาสนสุภาษิตเป็นคำสอนของใคร
 - ก. พระพุทธเจ้า
 - ข. พระสารีบุตร
 - ค. พระสาวก
 - ง. พระอานนท์

ตัวชี้วัด ส.1.1 ข้อ 4, 7

ได้คะแนน คะแนนเต็ม

10

1. ข 2. ง 3. ข 4. ค 5. ก

6. ข 7. ก 8. ง 9. ข 10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พุทธศาสนสุภาษิต

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พุทธศาสนสุภาษิตเป็นสุภาษิตสอนใจ และเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1

ป.4/4

แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธานุศาสนหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.4/7

ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายข้อคิดที่ได้จากพุทธสุภาษิตได้
- 2) นำข้อคิดที่ได้จากพุทธสุภาษิตไปประพฤติ ปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พุทธศาสนสุภาษิต
 - 1) สุขยา สุขขุสสุ สามคคี ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข
 - 2) โลโกปตถุมภิกกา เมตตยา เมตตาคารม คำจุนโลก

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

🕒 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำคุณโลก

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อการเรียนรู้ : บัตรภาพ

3. ครูนำภาพกิจกรรมที่แสดงถึงความเมตตามาให้ให้นักเรียนดู เช่น

- คนกวาดลานวัด
- คนให้อาหารสัตว์
- คนเก็บขยะ

แล้วตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้

“จากภาพ นักเรียนคิดว่าบุคคลในภาพมีคุณธรรมอย่างไรบ้าง”

4. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ภาพกิจกรรมดังกล่าว สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตในเรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ นำความสุขมาให้ และเรื่อง เมตตาธรรม คำคุณโลก

ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ : 1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
2. ใบงานที่ 1.1
3. ใบงานที่ 1.2

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วชี้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน ปฏิบัติตามกติกาของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เช่น

- 1) มีการช่วยเหลือกัน
- 2) ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบในภาระหรือหน้าที่ของตน
- 3) สมาชิกทุกคนมีบทบาทเท่าเทียมกัน
- 4) สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

ครูผู้สอนให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กัน เป็น 2 คู่ แล้วให้แต่ละคู่ร่วมกันอ่าน พุทธศาสนสุภาษิตเรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ นำความสุขมาให้ และเรื่อง เมตตาธรรม คำคุณโลก จากหนังสือเรียน จากนั้นให้สมาชิกแต่ละคู่ นำความรู้ที่ได้ศึกษามาทำใบงาน ดังนี้

- คู่ที่ 1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ นำความสุขมาให้

คำถามกระตุ้นความคิด

1. นักเรียนเคยพบบุคคลที่มีการกระทำ แสดงถึงความเมตตาในเรื่องใดบ้าง ยกตัวอย่างประกอบ
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
2. นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ที่แสดงถึงความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ ได้อย่างไรบ้าง ยกตัวอย่างประกอบ
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- คู่มือที่ 2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตากรุณา คำจูนโลก
- 6. นักเรียนรวมกลุ่ม 4 คน (กลุ่มเดิมที่แบ่งไว้) ซึ่งมาจากนักเรียน 2 คู่ เมื่อเข้ากลุ่มแล้วให้สมาชิกในแต่ละคู่ผลัดกันเล่าผลงานของตนให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งฟัง สมาชิกคนอื่นช่วยเพิ่มเติมผลงานให้สมบูรณ์
- 4. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานตามความเหมาะสม โดยมีครูคอยตรวจสอบความถูกต้อง
- 5. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1-2

ขั้นสรุป

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ 1.3

- 3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต และ แนวทางการนำไปปฏิบัติจริง
- 4. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต เป็นการบ้านส่งครูผู้สอน
- 5. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้าคนไทยทุกหมู่คณะมีความพร้อมเพรียงกัน จะส่งผลดีต่อประเทศชาติอย่างไร
(การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จะพัฒนาประเทศได้รวดเร็ว)

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.3	ใบงานที่ 1.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
- 2) บัตรภาพ กิจกรรมที่แสดงถึงความเมตตา
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้
- 4) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตากรุณา คำจูนโลก
- 5) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

บัตรภาพ กิจกรรมที่แสดงถึงความเมตตา

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพแล้วบรรยายสรุป แสดงถึงความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ และผลที่ได้รับ

คำบรรยาย
.....
.....

คำบรรยาย
.....
.....

คำบรรยาย
.....
.....

คำบรรยาย
.....
.....

5)

คำบรรยาย

.....

.....

.....

6)

คำบรรยาย

.....

.....

.....

คำบรรยายสรุป

ข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความพร้อมเพียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพแล้วบรรยายสรุป แสดงถึงความพร้อมเพียงของหมู่คณะ และผลที่ได้รับ

1)

คำบรรยาย

.....
.....
.....

2)

คำบรรยาย

.....
.....
.....

3)

คำบรรยาย

.....
.....
.....

4)

คำบรรยาย

.....
.....
.....

5)

6)

คำบรรยาย

.....

คำบรรยาย

.....

คำบรรยายสรุป

ข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะนำความสุขมาให้

.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตาธรรม คำจุนโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพแล้วบรรยายสรุป แสดงถึงควมมีเมตตาต่อผู้อื่นทางกาย วาจา ใจ และผลที่ได้รับ

คำบรรยาย

.....

.....

คำบรรยาย

.....

.....

คำบรรยาย

.....

.....

คำบรรยาย

.....

.....

5)

คำบรรยาย

.....
.....

6)

คำบรรยาย

.....
.....

คำบรรยายสรุป

ข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต เมตตาธรรมคำจุนโลก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง เมตตาธรรม คำจุนโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพแล้วบรรยายสรุป แสดงถึงความมีเมตตาต่อผู้อื่นทางกาย วาจา ใจ และผลที่ได้รับ

คำบรรยาย

.....

.....

คำบรรยาย

.....

.....

คำบรรยาย

.....

.....

คำบรรยาย

.....

.....

5)

คำบรรยาย

.....
.....

6)

คำบรรยาย

.....
.....

คำบรรยายสรุป

ข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต เมตตาทรรคมัจฉานโลก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 1.3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

1) พุทธศาสนสุภาษิตเป็นคำสอนของใคร

.....
.....

2) เพราะเหตุใดความพร้อมเพรียงจึงทำให้เกิดความสุข

.....
.....
.....
.....

3) ถ้าคนในสังคมไม่มีความสามัคคีกันจะเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

4) ผู้ที่มีความเมตตา จะมีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....

5) ความเมตตาแสดงออกได้ทางใดบ้าง

.....
.....
.....

6) จากการเรียนรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต นักเรียนคิดว่า สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

1) พุทธศาสนสุภาษิตเป็นคำสอนของใคร

พระพุทธเจ้า

2) เพราะเหตุใดความพร้อมเพรียงจึงทำให้เกิดความสุข

เพราะความสามัคคีคือ ความกลมเกลียวกันในหมู่คณะ ทำให้ทุกคนช่วยกันทำงานต่าง ๆ จนสำเร็จ ซึ่งนำความสุขมาสู่หมู่คณะนั้น ทุกคนย่อมได้รับความสุขความสำเร็จนั้นด้วย

3) ถ้าคนในสังคมไม่มีความสามัคคีกันจะเป็นอย่างไร

บ้านเมืองเกิดความวุ่นวาย เกิดการทะเลาะวิวาท ไม่มีความสุข

4) ผู้ที่มีความเมตตา จะมีลักษณะอย่างไร

เป็นคนโอบอ้อมอารีช่วยเหลือบุคคลอื่น ไม่เบียดเบียนใคร

5) ความเมตตาแสดงออกได้ทางใดบ้าง

1. กาย

2. วาจา

3. ใจ

6) จากการเรียนรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต นักเรียนคิดว่า สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

รายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้พร้อมบอกความหมายของเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตามโอกาส			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียนรู้			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ(พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พระรัตนตรัย และหลักกรรม

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเคารพพระรัตนตรัยและความเชื่อในหลักกรรมตามความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ย่อมส่งผลให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างถูกต้อง

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1

ป.4/4

แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักกรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.4/7

ปฏิบัติตนตามหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเคารพพระรัตนตรัยได้อย่างเหมาะสม
- 2) วิเคราะห์ผลของกรรมตามหลักความศรัทธาในพระพุทธศาสนาได้

3. สาระการเรียนรู้

3.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พระรัตนตรัย : ศรัทธา 4
- พระธรรม : หลักกรรม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

- ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่าประสบการณ์ที่เคยสวดมนต์บูชาคุณพระรัตนตรัยว่า ขณะที่นักเรียนสวดมนต์นั้น นักเรียนคิดถึงหรือระลึกถึงสิ่งใด และทำไมจึงคิดถึงหรือระลึกถึงสิ่งนั้น
- ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของพระรัตนตรัย
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- การสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยนั้นมีความสำคัญอย่างไร
(ทำให้ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย และมีจิตสงบ)

ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ : 1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม 3. ใบงานที่ 2.1 – ใบงานที่ 2.4

- ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) มาอยู่รวมกัน เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้าน แล้วให้สมาชิกแต่ละคนเลือกหมายเลขประจำตัวตามความสมัครใจ ตั้งแต่หมายเลข 1, 2, 3, 4 จากนั้นครูแจ้งกติกาว่า ห้ามสมาชิกออกจากกลุ่มจนกว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง ถ้าคนใดสงสัยไม่เข้าใจเรื่องใด จะต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่ม

1	2
4	3

1	2
4	3

1	2
4	3

1	2
4	3

- นักเรียนที่มีหมายเลขเดียวกันจากกลุ่มบ้านมานั่งรวมกันเพื่อศึกษาความรู้ และทำงานร่วมกันตามประเด็นในใบงานที่ครูกำหนดให้ จากหนังสือเรียน และหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ดังนั้น กลุ่มหมายเลข 1 ก็จะนั่งรวมกัน 4 คน หมายเลข 2 หมายเลข 3 หมายเลข 4 ต่างก็ไปนั่งรวมกัน กลุ่มละ 4 คน ในกรณีที่นักเรียนในห้องนั้นมีจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น มีนักเรียนจำนวน 48 คน กลุ่มหมายเลข 1 จะมี 3 กลุ่ม กลุ่มหมายเลข 2 จะมี 3 กลุ่ม กลุ่มหมายเลข 3 จะมี 3 กลุ่ม กลุ่มหมายเลข 4 จะมี 3 กลุ่ม เป็นต้น

คำถามกระตุ้นความคิด

- การระลึกถึงพระพุทธคุณส่งผลดีต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร
(เป็นการแสดงความกตัญญูทศเวทิต่อพระพุทธเจ้า และทำให้มีหลักปฏิบัติตนตามคำสอนของพระองค์ท่าน)

1	1	2	2	3	3	4	4
1	1	2	2	3	3	4	4
1	1	2	2	3	3	4	4
1	1	2	2	3	3	4	4

9. นักเรียนแต่ละหมายเลขจะศึกษาหัวข้อเรื่องเดียวกัน และร่วมกันอภิปรายและทำกิจกรรมตามที่กำหนดในใบงาน ดังนี้
- หมายเลข 1 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง **พระรัตนตรัย**
 - หมายเลข 2 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง **พระพุทธรูป 3**
 - หมายเลข 3 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง **พระสงฆ์**
 - หมายเลข 4 ศึกษาความรู้ และทำใบงานที่ 2.4 เรื่อง **หลักกรรม**
- ในแต่ละกลุ่มจะมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้กันจนกระทั่งทุกคนมีความกระจ่างชัดเจนในหัวข้อเรื่องที่ศึกษาเป็นอย่างดี เราเรียกกลุ่มเหล่านี้ว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
10. ให้สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มเดิมของตนที่เรียกว่ากลุ่มบ้าน แล้วผลัดกันอภิปรายเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษามาหรือตามที่ตนได้ร่วมกันตอบคำถามตามหัวข้อในใบงานที่ครูกำหนด โดยเริ่มจากหมายเลข 1, 2, 3, 4 ตามลำดับ หรืออาจจะให้ถ่ายทอดความรู้ตามความสมัครใจโดยไม่ต้องเรียงตามหมายเลขก็ได้ แต่สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องถ่ายทอดความรู้จนครบ
11. ครูทดสอบความรู้ตามเนื้อหาที่กำหนด และให้คะแนนเป็นรายบุคคล
6. ครูให้นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง พระรัตนตรัย พุทธคุณ 3 พระสงฆ์ และหลักกรรม
7. ครูแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการแสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัย และการเชื่อในหลักกรรม ตามคำสอนในพระพุทธศาสนา
8. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนมีความเชื่อในผลของกรรม จะมีผลดีต่อตนอย่างไร (จะปฏิบัติตนในทางที่ดี)

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.3	ใบงานที่ 2.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.4	ใบงานที่ 2.4	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
- 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). 2522. **หลักพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- 3) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระรัตนตรัย
- 4) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง พระพุทธคุณ 3
- 5) ใบงานที่ 2.3 เรื่อง พระสงฆ์
- 6) ใบงานที่ 2.4 เรื่อง หลักกรรม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระรัตนตรัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรยายภาพเกี่ยวกับพระรัตนตรัย

1)

พระพุทธ หมายถึง

2)

พระธรรม หมายถึง

3)

พระสงฆ์ หมายถึง

สรุปพระรัตนตรัย คือ

นักเรียนจะปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย ดังนี้

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระรัตนตรัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรยายภาพเกี่ยวกับพระรัตนตรัย

1)

พระพุทธ หมายถึง สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ก่อตั้งพระพุทธศาสนา
และเป็นผู้ค้นพบพระธรรมทั้งหลายด้วยพระองค์เอง

2)

พระธรรม หมายถึง คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

3)

พระสงฆ์ หมายถึง พระอริยสงฆ์และชายที่บวชเป็น
พระภิกษุในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตามคำสอนของ
พระพุทธเจ้าและนำไปสั่งสอนผู้อื่น

สรุปพระรัตนตรัย คือ แก้วอันประเสริฐ หรือสิ่งที่ล้ำค่าในพระพุทธศาสนา 3 ประการ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

นักเรียนจะปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย ดังนี้

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง พระพุทธรูป 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดแสดงพระพุทธรูปของพระพุทธเจ้า 3 ประการ

พระพุทธรูป 3

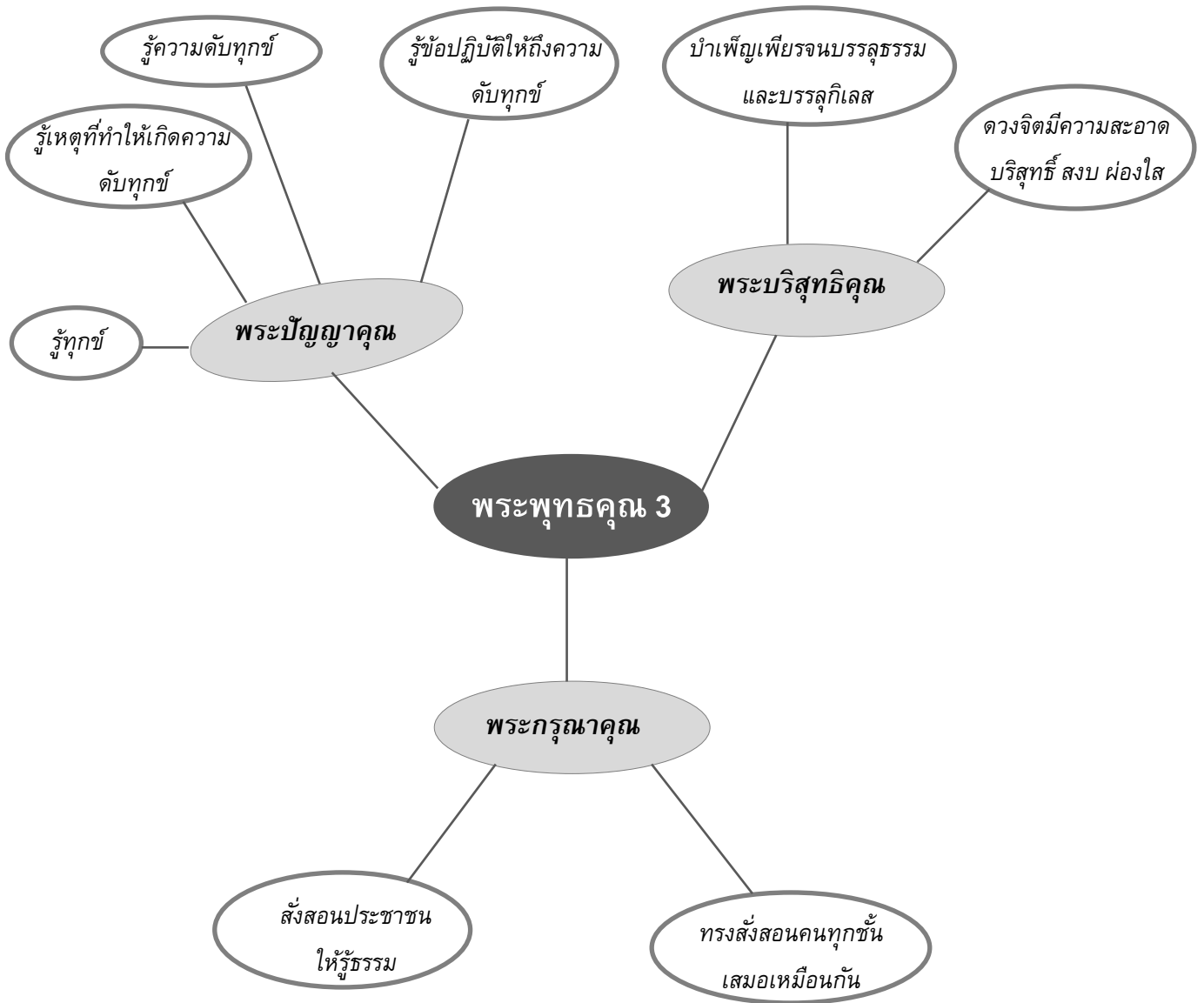
บทสรุป

นักเรียนได้ข้อคิดสำคัญจากพุทธรูป 3 คือ

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง พระพุทธคุณ 3

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดแสดงพระพุทธคุณของพระพุทธเจ้า 3 ประการ

บทสรุป

นักเรียนได้ข้อคิดสำคัญจากพุทธคุณ 3 คือ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 2.3 เรื่อง พระสงฆ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรยายภาพเกี่ยวกับวัตรปฏิบัติของพระสงฆ์

1)

คำบรรยาย

.....

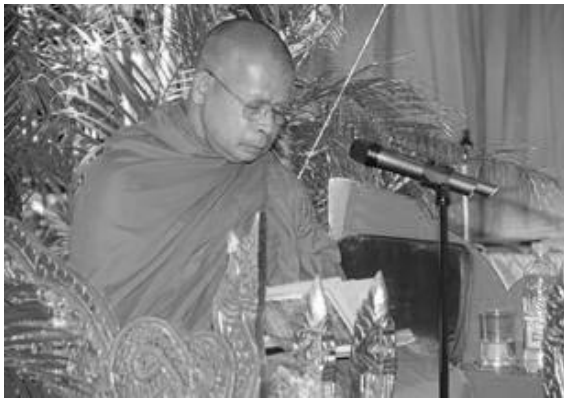
2)

คำบรรยาย

.....

3)

คำบรรยาย

.....

4)

คำบรรยาย

.....

บทสรุป

พระสงฆ์มีความสำคัญ คือ

.....

ใบงานที่ 2.3 เรื่อง พระสงฆ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรยายภาพเกี่ยวกับวัตรปฏิบัติของพระสงฆ์

คำบรรยาย
.....

คำบรรยาย
.....

คำบรรยาย
.....

คำบรรยาย
.....

บทสรุป

พระสงฆ์มีความสำคัญ คือ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 2.4 เรื่อง หลักกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรยายภาพแสดงผลถึงผลของการกระทำในภาพนั้น

1)

คำบรรยาย
.....
.....

2)

คำบรรยาย
.....
.....

3)

คำบรรยาย
.....
.....

4)

คำบรรยาย
.....
.....

5)

คำบรรยาย

.....
.....

6)

คำบรรยาย

.....
.....

บทสรุป

นักเรียนได้ข้อคิดจากหลักกรรม คือ

.....
.....

ใบงานที่ 2.4 เรื่อง หลักกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรยายภาพแสดงผลถึงผลของการกระทำในภาพนั้น

คำคำบรรยาย
.....
.....

คำบรรยาย
.....
.....

คำบรรยาย
.....
.....

คำบรรยาย
.....
.....

5)

คำบรรยาย

.....

.....

6)

คำบรรยาย

.....

.....

บทสรุป

นักเรียนได้ข้อคิดจากหลักกรรม คือ

.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

รายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้พร้อมบอกความหมายของเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตามโอกาส			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียนรู้			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ(พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ 3 ไตรสิกขา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ย่อมส่งผลต่อการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1

ป.4/4 แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักกรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.4/7 ปฏิบัติตนตามหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายหลักกรรมไตรสิกขาและนำไปปฏิบัติได้

3. สาระการเรียนรู้

3.3 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ไตรสิกขา

- ศีล สมาธิ ปัญญา

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อการเรียนรู้ : ตัวอย่างข่าว

8. ครูนำข่าวเกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นคนดีเฉลียวฉลาด รอบรู้ มาเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนคนนั้นมีการกระทำอย่างไรที่แสดงว่าเป็นคนดี มีปัญญา
9. ครูชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจว่า นักเรียนตัวอย่างนั้นเป็นคนที่มีความประพฤติดี เพราะปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา คือ ศีลสิกขา จิตสิกขา ปัญญาสิกขา
10. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนชื่นชมใครบ้างที่แสดงว่า เป็นคนดี ยกตัวอย่างการกระทำ
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นสอน

- สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :
1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
 2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 4. ใบงานที่ 3.1

12. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงแนวการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
13. นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ร่วมกันศึกษาความรู้เพิ่มเติมเรื่อง ไตรสิกขา จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ จากนั้นบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน แล้วให้แต่ละคนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา
14. สมาชิกแต่ละคนนำผลงานในใบงานที่ 3.1 มาเล่าสู่กันฟังในกลุ่มตามลำดับที่ละคน โดยเล่าเรื่องแบบเล่าเรื่องรอบวง และให้สมาชิกคนอื่นได้เสนอแนะเพิ่มเติม
15. สมาชิกในแต่ละกลุ่มคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด แล้วนำเสนอที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
16. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1-2

คำถามกระตุ้นความคิด

3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาได้อย่างไรบ้าง จยกตัวอย่าง
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
4. ถ้าสมาชิกในสังคมทุกคนสามารถปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาได้ จะส่งผลดีอย่างไร
(ทุกคนจะเป็นคนดี มีปัญญา สังคมจะอยู่กันอย่างมีความสุข)

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา
โดยครูแนะนำให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 3.1	ใบงานที่ 3.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
- 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). 2522. **หลักพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- 3) ตัวอย่าง ข่าวเกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับการยกย่อง
- 4) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - a. <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/>
 - b. <http://th.wikipedia.org/wiki/>

ตัวอย่างใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา (ข่าว นักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับการยกย่อง)

พรทิพย์ ลีเลิศล้ำ นักเรียนรางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา 2553

เด็กหญิงพรทิพย์ ลีเลิศล้ำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากละงู ได้รับคัดเลือกรับรางวัลพระราชทาน ประเภทนักเรียนระดับประถมศึกษา ขนาดกลาง ปีการศึกษา 2553 เข้าเฝ้ารับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา นายสรารุช ปองอนุสรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากละงู อ.ละงู จ.สตูล กล่าวว่า ตนเองและครูในโรงเรียนทุกคนรู้สึกปลาบปลื้มและภาคภูมิใจ ที่เด็กหญิงพรทิพย์ ลีเลิศล้ำ ได้รับรางวัลนักเรียนพระราชทานในครั้งนี้

เด็กหญิงพรทิพย์ ลีเลิศล้ำ เป็นนักเรียนที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ความสามารถ และรักการอ่านมาก ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก เกรดเฉลี่ย 3.88 ใช้เวลาว่างจากการเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การสอบถามจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความโดดเด่นตามคุณลักษณะนักเรียนรางวัลพระราชทาน คือ มีความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของเพื่อน มีความประพฤติเรียบร้อย เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน มีคุณธรรมจริยธรรมอันงดงาม มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีกิจกรรมและผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์มากมาย อาทิ

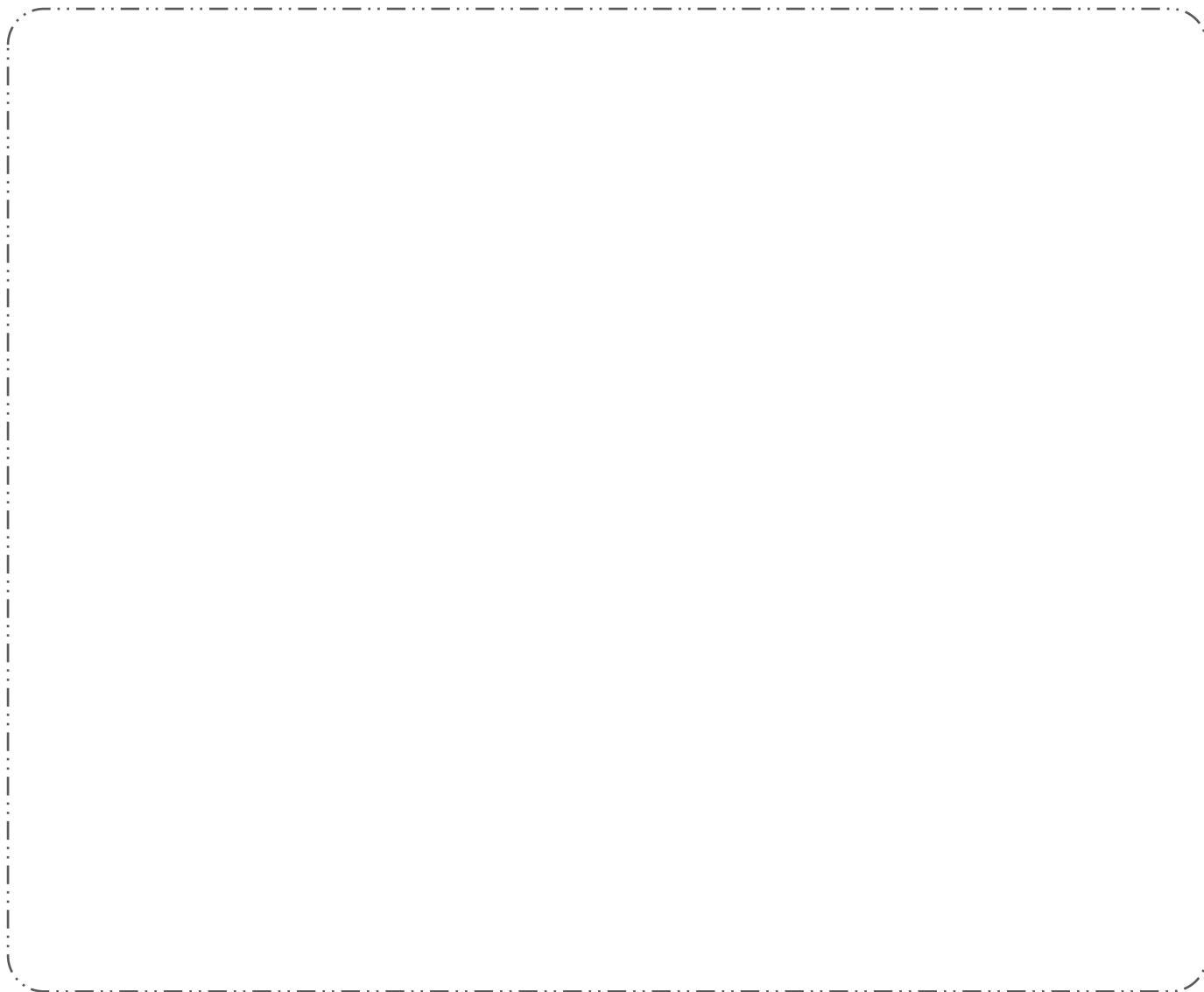
1. ได้รับคัดเลือกเป็นประธานกรรมการสภานักเรียน 2 สมัย
2. ได้รับการคัดเลือกร่วมเสวนากับประชาคมสื่อชุมชนแห่งชาติ (ภาคใต้) ในงานสมัชชาเด็ก เยาวชนและครอบครัว จังหวัดสตูล ประจำปี 2553
3. รางวัลเหรียญทองยอดเยี่ยม ในการแข่งขันแอโรบิก ทีมหญิง ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ “เก่งสร้างชาติ” ปี 2551
4. รางวัลเหรียญเงิน การประกวดหนังสือเล่มเล็ก ในงานมหกรรมวิถีไทย วันภาษาไทยแห่งชาติ ปี 2552 ระดับจังหวัด
5. รางวัลเกียรติบัตรเหรียญทองการแข่งขันวิชาคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมนำเสนอ) ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับจังหวัด ปี 2552
6. รางวัลชมเชย การประกวดนักเรียนรักการอ่าน “ยอดเยี่ยม” ระดับจังหวัด
7. รางวัลเหรียญทอง การแข่งขันนาฏศิลป์พื้นบ้านประยุกต์ภาคใต้ งานมหกรรมวิชาการโรงเรียนกำแพงวิทยา จ.สตูล

การได้รับรางวัลพระราชทาน ถือเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจและเกียรติยศอันสูงสุดของเด็กหญิงพรทิพย์ ลีเลิศล้ำ ซึ่งจะเป็นแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างของการพฤติกรรม ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ใฝ่ดี ให้แก่น้องๆ ในโรงเรียนบ้านปากละงูทุกคน ได้เจริญรอยตามสู่รางวัลนักเรียนพระราชทานในโอกาสต่อไป

ที่มา : <http://www.obec.go.th/news/9347> สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

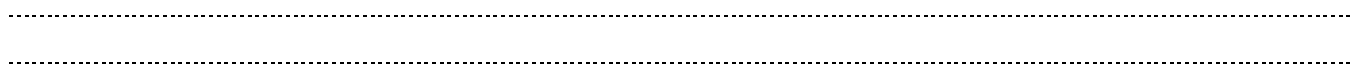
ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพการปฏิบัติตนของนักเรียนที่แสดงถึงการปฏิบัติตามหลักธรรมไตรสิกขา พร้อมบรรยาย

บทสรุป

นักเรียนคิดว่า ถ้าสมาชิกในสังคมทุกคนปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา จะเกิดผลดีอย่างไร

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ไตรสิกขา

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพการปฏิบัติตนของนักเรียนที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามหลักธรรมไตรสิกขา พร้อมบรรยาย

บทสรุป

นักเรียนคิดว่า ถ้าสมาชิกในสังคมทุกคนปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา จะเกิดผลดีอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ชื่อ..... ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้พร้อมบอกความหมายของเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตามโอกาส			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียนรู้			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ(พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การไม่ทำความชั่ว

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักกรรมเบญจศีล และทุจจริต 3 เป็นหลักปฏิบัติให้บุคคลไม่กระทำความชั่ว จึงจะส่งผลดีต่อการดำเนินชีวิต

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1

ป.4/4

แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักกรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.4/7

ปฏิบัติตนตามหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) วิเคราะห์ผลของการละเว้นความชั่วตามหลักกรรมเบญจศีลได้
- 2) วิเคราะห์ผลของการละเว้นความชั่วตามหลักทุจจริต 3 ได้

3. สาระการเรียนรู้

3.4 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- โอวาท 3

1) ไม่ทำชั่ว

- เบญจศีล
- ทุจจริต 3

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อการเรียนรู้ : ตัวอย่างข่าว

11. ครูนำตัวอย่างข่าวการกระทำของบุคคลที่กระทำในทางที่ไม่ดีมาแล้วให้นักเรียนฟัง เช่น
 - ลักขโมย
 - ทะเลาะวิวาท
 - ทำร้ายร่างกายผู้อื่น
 - เล่นการพนัน
12. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงสาเหตุของการทำความชั่วดังกล่าว และผลที่ได้รับ จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงผลของการทำความชั่ว และควรหลีกเลี่ยงการทำความชั่วทั้งปวง

ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ : 1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
3. ใบงานที่ 4.1

17. ครูอธิบายความรู้เรื่อง การไม่ทำความชั่วทั้งปวง ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง เบญจศีล-ทุจจริต 3
18. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง เบญจศีล-ทุจจริต 3
19. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ แล้วให้แต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว โดยเริ่มจากการตอบคำถาม ข้อ 1 ดังนี้
 - 5) นักเรียนคนหนึ่งคิดดังๆ แสดงถึงการคิดตอบคำถาม และเขียนคำตอบ และสมาชิกอีกคนหนึ่งเป็นฝ่ายสังเกต (นักเรียนอีกคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกันก็ปฏิบัติในทำนองเดียวกัน)
 - 6) นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายสังเกต จะทำหน้าที่ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นด้วย เมื่อตรวจสอบว่า เป็นคำตอบที่ถูกต้องพร้อมแสดงความยินดี
 - 7) นักเรียนแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไป โดยสลับหน้าที่กัน
 - 8) เมื่อจบการตอบคำถาม 2 ข้อ แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม 4 คน เปรียบเทียบคำตอบกันและช่วยเหลือกัน อธิบายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างชัดเจน)

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของการไม่ทำความชั่ว และแนวทางการหลีกเลี่ยงในการทำความชั่ว

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 4.1	ใบงานที่ 4.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
- 2) ตัวอย่างข่าว การกระทำของบุคคลที่กระทำในทางที่ไม่ดี
- 3) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ตัวอย่างข่าว การกระทำของบุคคลที่กระทำในทางที่ไม่ดี

สลด! แก๊งเด็ก ป.3 คว่ำหิณฑุบบ้านฉวยฉกเงินหมื่น

(6 มิ.ย.) เมื่อเย็นวานนี้ (5 มิ.ย.) ตำรวจสายตรวจ ต.พิชัย อ.เมือง จ.ลำปาง คุ่มตัว เด็กชายและเด็กหญิงอายุระหว่าง 10-12 ปี รวม 10 คน เป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมโรงเรียนแห่งหนึ่ง เมืองลำปาง มาทำการสอบปากคำ พร้อมของกลางเงินสดประมาณ 10,000 บาท และนาฬิกาข้อมือ 1 เรือน ต่างหู 1 คู่ ซีดีการ์ตูน พร้อมขนมขบเคี้ยวจำนวนหนึ่ง หลังเจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้ง จาก นางเบญจมาศ คงสมัย อายุ 34 ปี อาชีพรับจ้าง เป็นเจ้าของบ้าน เลขที่ 229/200 หมู่บ้านบ้านเอื้ออาทรของการเคหะแห่งชาติ ต.พิชัย อ.เมือง จ.ลำปาง โดยนาง เบญจมาศ ให้การว่า ถูกคนใช้หิณฑุบกระจกบานเกล็ด ด้านหลังบ้านแล้ว เข้าไปขโมยทรัพย์สิน และเงินสด จำนวน 15,000 บาท ได้หายไป ส่วนคนร้ายไม่ใช่ใครที่ไหนคือเด็กๆ ดังกล่าว ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน

สอบปากคำเด็กทั้งหมดรับสารภาพว่า เด็กทั้งหมด 10 คน ขึ้นไปขโมยเงินบนบ้านหลังดังกล่าว และบ้านอีกหลังที่ติดกัน ส่วนเงินที่ขโมยได้นำมาแบ่งกัน ส่วนหนึ่งยังไปซื้อขนมที่ร้านสะดวกซื้อหน้าหมู่บ้าน ส่วนเงินที่เหลือที่ยังใช้ไม่หมดจึงเก็บไว้ ด้านผู้เสียหายจึงไม่ตั้งใจเอาความ แต่ให้เด็กนำเงินที่เหลือมาคืน ส่วนผู้ปกครองของเด็กทั้งหมด 10 คน ยอมลงขันนำเงินไปซ่อมแซมบ้านที่เด็กๆ เข้าไปงัด และใช้ก้อนหิณฑุบกระจกบานเกล็ด

ที่มา : <http://news.sanook.com/> สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตันกล้า แล้วตอบคำถามที่กำหนด

เรื่อง ตันกล้า

ตัน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพี่ชายชื่อ กล้า เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กล้าจะเดินไปส่งตันที่โรงเรียนทุกเช้า เพราะพ่อกับแม่ต้องรีบไปทำงานหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว สองพี่น้องจะคุยกันไปตลอดระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน

ตัน : พี่กล้า ดูมะม่วงที่รั้วบ้านหลังโน้นซิ ลูกมะม่วงห้อยออกมานอกรั้ว น่าเก็บจังเลย

กล้า : ถึงแม้ว่าเราอยากเก็บมะม่วงที่อยู่นอกรั้ว แต่เราก็ต้องหักห้ามใจไม่เก็บ เพราะไม่ใช่ของเราเป็นของคนอื่น

ตัน : พี่กล้า พุดถูกแล้ว เพื่อนของตันคนหนึ่งชอบแอบขโมยมะม่วงกับชมพูของเพื่อนบ้านอยู่เสมอ เพื่อนบ้านตั้งฉายาว่า เด็กขี้ขโมย และเพื่อนบางคนของตันก็ชอบพุดจาโกหกด้วย

กล้า : นอกจากไม่พุดโกหกแล้ว ก็ควรเว้นจากการพุดคำหยาบด้วย และที่พ่อแม่ของเราสอนอยู่เสมอ คือ อย่าคิดโลภอยากได้ของของคนอื่น หรือคิดพยาบาทคนอื่นด้วย

ตัน : พี่กล้า ดูซิ ฟากถนนด้านโน้น เด็กกลุ่มนั้นกำลังใช้ก้อนอิฐปาสุนัข สุนัขร้องเสียงดังด้วยความเจ็บปวด

กล้า : เป็นการกระทำที่ไม่ดีนะ ทำร้ายสัตว์ ให้ได้รับความเจ็บปวด

ตัน : เพื่อนของตันคนหนึ่งเล่าว่า พ่อเขาไปมีภรรยาใหม่ แม่เขาเสียใจมาก ตันภูมิใจที่พ่อของเราเป็นคนดี ไม่ทำให้แม่เสียใจ

กล้า : พวกเราเป็นเด็กก็ต้องประพฤติตนเป็นคนดี หลีกเลี่ยงการทำความชั่ว

ตัน : ตันภูมิใจที่พี่กล้าเป็นพี่ที่มีคนชมว่า เป็นแบบอย่างที่ดีของน้อง คอยเตือนน้องให้เว้นจากการทำตัวไม่ดี

คำถาม

1. จากบทสนทนาทำให้นักเรียนได้ข้อคิดว่า ควรเว้นจากการประพฤติชั่วในเรื่องใดบ้าง

ตอบ

.....
.....
.....

2. นักเรียนสามารถเว้นจากการประพฤติชั่วทางกาย วาจา ใจ ได้อย่างไรบ้าง

ตอบ

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตันกล้า แล้วตอบคำถามที่กำหนด

เรื่อง ตันกล้า

ตัน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพี่ชายชื่อ กล้า เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กล้าจะเดินไปส่งตันที่โรงเรียนทุกเช้า เพราะพ่อกับแม่ต้องรีบไปทำงานหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว สองพี่น้องจะคุยกันไปตลอดระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน

ตัน : พี่กล้า ดูมะม่วงที่รั้วบ้านหลังโน้นสิ ลูกมะม่วงห้อยออกมากร๊ว น่าเก็บจังเลย

กล้า : ถึงแม้ว่าเราอยากเก็บมะม่วงที่อยู่นอกรั้ว แต่เราก็ต้องหักห้ามใจไม่เก็บ เพราะไม่ใช่ของเราเป็นของคนอื่น

ตัน : พี่กล้า พูดถูกแล้ว เพื่อนของตันคนหนึ่งชอบแอบขโมยมะม่วงกับชมพูของเพื่อนบ้านอยู่เสมอ เพื่อนบ้านตั้งฉายาว่า เด็กขี้ขโมย และเพื่อนบางคนของตันก็ชอบพูดจาโกหกด้วย

กล้า : นอกจากไม่พูดโกหกแล้ว ก็ควรเว้นจากการพูดคำหยาบด้วย และที่พ่อแม่ของเราสอนอยู่เสมอ คือ อย่าคิดโลภอยากได้ของของคนอื่น หรือคิดพยาบาทคนอื่นด้วย

ตัน : พี่กล้า ดูสิ ฟากถนนด้านโน้น เด็กกลุ่มนั้นกำลังใช้ก้อนอิฐปาสุนัข สุนัขร้องเสียงดังด้วยความเจ็บปวด

กล้า : เป็นการกระทำที่ไม่ดีนะ ทำร้ายสัตว์ ให้ได้รับความเจ็บปวด

ตัน : เพื่อนของตันคนหนึ่งเล่าว่า พ่อเขาไปมีภรรยาใหม่ แม่เขาเสียใจมาก ตันภูมิใจที่พ่อของเราเป็นคนดี ไม่ทำให้แม่เสียใจ

กล้า : พวกเราเป็นเด็กก็ต้องประพฤติตนเป็นคนดี หลีกเลี่ยงการทำความชั่ว

ตัน : ตันภูมิใจที่พี่กล้าเป็นพี่ที่มีคนชมว่า เป็นแบบอย่างที่ดีของน้อง คอยเตือนน้องให้เว้นจากการทำตัวไม่ดี

คำถาม

1. จากบทสนทนาทำให้นักเรียนได้ข้อคิดว่า ควรเว้นจากการประพฤติชั่วในเรื่องใดบ้าง

ตอบ *ให้เว้นจากการฆ่าสัตว์ หรือทำร้ายสัตว์ หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ให้เว้นจากการลักทรัพย์*
 เว้นจากการพูดปด เว้นจากการทำผิดในกาม เว้นจากการพูดคำหยาบ และเว้นจากการคิดโลภเอาของคนอื่น
 หรือเว้นจากการคิดพยาบาทคนอื่น

2. นักเรียนสามารถเว้นจากการประพฤติชั่วทางกาย วาจา ใจ ได้อย่างไรบ้าง

ตอบ

..... *(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)*

รายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้พร้อมบอกความหมายของเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตามโอกาส			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ขอบบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียนรู้			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ(พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ 5 การทำความดี

เวลา 1-2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาย่อมทำให้การดำเนินชีวิตถูกต้อง และอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.4/4 แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.4/7 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- วิเคราะห์ผลของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้

3. สาระการเรียนรู้

3.5 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
 - เบญจธรรม
 - สุจริต 3
 - พรหมวิหาร 4
 - พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาธรรมค้ำจุนโลก กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
 - มงคล 38 : เคารพ ถ่อมตน ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบธรรมสาส์น

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อการเรียนรู้ : เพลง คุณธรรม 8 ประการ

ครูให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง คุณธรรม 8 ประการ และช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า คุณธรรมที่ได้จากบทเพลงมีอะไรบ้าง และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : 1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม 3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
4. ใบงานที่ 5.1-5.4 4. ใบกิจกรรมที่ 5.1

ขั้นที่ 1 แสวงหาความรู้

20. นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) มารวมกลุ่มกัน แล้วให้สมาชิกกลุ่มเลือกหมายเลขประจำตัวและชื่อประจำหมายเลข ดังนี้

- หมายเลข 1 ชื่อ คนดี
- หมายเลข 2 ชื่อ โชคดี
- หมายเลข 3 ชื่อ คิดดี
- หมายเลข 4 ชื่อ ทำดี

21. สมาชิกแต่ละหมายเลขแยกย้ายกันไปหาเพื่อนใหม่ที่มีหมายเลขเดียวกัน และร่วมมือกันศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ดังนี้

- หมายเลข 1 ศึกษาเรื่อง เบญจธรรม สุจริต 3
- หมายเลข 2 ศึกษาเรื่อง พรหมวิหาร 4
- หมายเลข 3 ศึกษาเรื่อง กตัญญูทวดที่ต่อประเทศชาติ
- หมายเลข 4 ศึกษาเรื่อง มงคลชีวิต

ขั้นที่ 2 ค้นพบความรู้/สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้

สมาชิกแต่ละหมายเลขนำความรู้ที่ได้มาอภิปรายสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ และผลัดกันอธิบายเพิ่มเติมให้สมาชิกในกลุ่มมีความเข้าใจตรงกัน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินค่าความรู้ : เทคนิคการต่อเรื่องราว

4. เมื่อสมาชิกแต่ละหมายเลขศึกษาความรู้เสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาร่วมกันทำใบงาน ดังนี้
 - หมายเลข 1 ทำใบงานที่ 5.1 เรื่อง เบญจธรรม-สุจริต 3
 - หมายเลข 2 ทำใบงานที่ 5.2 เรื่อง พรหมวิหาร 4
 - หมายเลข 3 ทำใบงานที่ 5.3 เรื่อง กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
 - หมายเลข 4 ทำใบงานที่ 5.4 เรื่อง มงคลชีวิต
5. สมาชิกแต่ละหมายเลขร่วมกันสรุปและตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่ตนรับผิดชอบ
6. สมาชิกแต่ละหมายเลขกลับไปยังกลุ่มเดิม แล้วผลัดกันอธิบายความรู้และผลงานตามใบงานที่ตนรับผิดชอบให้สมาชิกหมายเลขอื่นฟัง
7. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานที่ 5.1 – 5.4

ขั้นที่ 4 พิสูจน์ความรู้หรือปฏิบัติ

3. สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาวางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการทำความดี โดยบันทึกในใบกิจกรรมที่ 5.1 เรื่อง วางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรม
4. นักเรียนทุกคนปฏิบัติตนตามใบกิจกรรมที่ 5.1 ที่กลุ่มร่วมกันวางแผนแล้วบันทึกผลการปฏิบัติลงในแบบบันทึกความดี ส่งครูผู้สอนตามกำหนดเวลา ตามความเหมาะสม อาจจะเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หรือ 1-3 เดือน

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา และเน้นให้นักเรียนทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นการบำรุงรักษาจิตฝึกจิตให้สงบเป็นสมาธิ

- **ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้**
 - 1) การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัย
 - 2) การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3
 - 3) การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3

➔ **นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำจูนโลก**

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 5.1	ใบงานที่ 5.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 5.2	ใบงานที่ 5.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 5.3	ใบงานที่ 5.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 5.4	ใบงานที่ 5.4	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกความดี	แบบบันทึกความดี	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจรายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา	แบบประเมินรายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.4
- 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). 2522. **หลักพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- 3) ใบกิจกรรมที่ 5.1 เรื่อง วางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรม
- 4) เพลง คุณธรรม 8 ประการ
- 5) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง เบญจธรรม-สุจริต 3
- 6) ใบงานที่ 5.2 เรื่อง พรหมวิหาร 4
- 7) ใบงานที่ 5.3 เรื่อง กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
- 8) ใบงานที่ 5.4 เรื่อง มงคลชีวิต

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.mmv.ac.th/Result/online/Renu/su3.htm>
 - <http://www.learntripitaka.com/scruple/prom4.html>
 - <http://mcucity.tripod.com/38virtues.htm#๒๒>.
 - <http://www.suwalaiporn.com/index.php?lay=show&ac=article&id=391131&Ntype=6>

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนาตามประเด็นที่กำหนดต่อไปนี้

ข้อปฏิบัติ	พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ผู้รับรอง
1. การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัย		
2. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3		

วิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

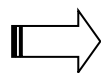
ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพในพระรัตนตรัย			
2	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3			
3	การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3			
	รวม			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

เพลง คุณธรรม 8 ประการ

เนื้อร้อง จริภรณี ทิศอาจ
ทำนอง เพลงเกษตรนี้หล่อจริง ๆ

คุณธรรมแปดประการ
เป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรมี
คนดี ดี มีความขยัน
มานะบากบั่น หมั่นออมประหยัด (ซำ)
ซื่อสัตย์ตลอดเวลา
สร้างศรัทธามีวินัย
วาจาสุภาพอ่อนหวาน
จิตซื่อสัตย์เป็นคนสะอาด (ซำ)
ฉลาดดีมีความรัก
สามัคคีมีน้ำใจ
เป็นคนไทยจิตใจงาม
มีคุณธรรมแปดประการ

ใบกิจกรรมที่ 5.1 เรื่อง วางแผนปฏิบัติตนตามหลักธรรม “การทำความดี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวางแผนการปฏิบัติตนตามหลักธรรมที่แสดงว่า เป็นการทำความดี อย่างน้อย 10 ข้อขึ้นไป
แล้วนำไปปฏิบัติ

ลำดับที่	ตัวอย่างการกระทำ	สอดคล้องกับหลักธรรม
	ตัวอย่าง - ช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้อง - จูงคนแก่ข้ามถนน	เมตตา - กรุณา

ใบงานที่ 5.1 เรื่อง เบญจธรรม – สุจริต 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

กรณีศึกษาที่ 1

หวาน เป็นเด็กที่เพื่อนทุกคนรัก หวานชอบช่วยเหลือเพื่อนทำกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ ตั้งใจเรียนหนังสือ ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เวลาครูสั่งให้ทำการบ้านก็ไม่เคยลอกของเพื่อน หวานจะพูดความจริงกับทุกคน เวลาทำงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนก็จะตั้งใจทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้ผลงานออกมาดี

คำถาม

3. หวานมีการกระทำที่สอดคล้องกับเบญจธรรมในเรื่องใดบ้าง

ตอบ

4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักเบญจธรรมได้อย่างไรบ้าง

ตอบ

กรณีศึกษาที่ 2

แก้วเก็บออมเงินไว้ซื้อนาฬิกาข้อมือได้ด้วยตนเอง ถึงแม้ว่า นาฬิกาจะราคาถูก แต่เธอก็พอใจ แก้วอยากให้ฟ้าเพื่อนรักมีนาฬิกาข้อมือใช้บ้าง จึงเสนอแนะวิธีเก็บออมเงิน แก้วจะพูดจากับเพื่อนทุกคนด้วยวาจาไพเราะ สุภาพ พูดจริง ถ้าแก้วต้องการใช้เครื่องเขียนของเพื่อน แก้วจะขอยืม ไม่เอาของเพื่อนมาเป็นของตนเอง

คำถาม

1. แก้วปฏิบัติตนตามหลักธรรมสุจริต 3 อย่างไร จงอธิบาย

ตอบ

2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักสุจริต 3 ได้อย่างไรบ้าง

ตอบ

ใบงานที่ 5.1 เรื่อง เบญจธรรม – สุจริต 3

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

กรณีศึกษาที่ 1

หวาน เป็นเด็กที่เพื่อนทุกคนรัก หวานชอบช่วยเหลือเพื่อนทำกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ ตั้งใจเรียนหนังสือ ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เวลาครูสั่งให้ทำการบ้านก็ไม่เคยลอกของเพื่อน หวานจะพูดความจริงกับทุกคน เวลาทำงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนก็จะตั้งใจทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้ผลงานออกมาดี

คำถาม

1. หวานมีการกระทำที่สอดคล้องกับเบญจธรรมในเรื่องใดบ้าง

ตอบ มีเมตตา กรุณา เลี้ยงชีพสุจริต มีสัจจะ มีสติสัมปชัญญะ

2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักเบญจธรรมได้อย่างไรบ้าง

ตอบ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

กรณีศึกษาที่ 2

แก้วเก็บออมเงินไว้ซื้อนาฬิกาข้อมือได้ด้วยตนเอง ถึงแม้ว่า นาฬิกาจะราคาถูก แต่เธอก็พอใจ แก้วอยากให้ฟ้าเพื่อนรักมีนาฬิกาข้อมือใช้บ้าง จึงเสนอแนะวิธีเก็บออมเงิน แก้วจะพูดจากับเพื่อนทุกคนด้วยวาจาไพเราะ สุภาพ พูดจริง ถ้าแก้วต้องการใช้เครื่องเขียนของเพื่อน แก้วจะขอยืม ไม่เอาของเพื่อนมาเป็นของตนเอง

คำถาม

1. แก้วปฏิบัติตนตามหลักธรรมสุจริต 3 อย่างไร จงอธิบาย

ตอบ แก้วเป็นผู้ที่ประพฤติดีทางกาย มีเมตตา กับเพื่อน เคารพสิทธิในทรัพย์สินของผู้อื่น พูดจากับทุกคนด้วยวาจาสุภาพ

..... พูดจริง มีความพอใจในสิ่งที่ตนได้มาโดยถูกต้อง

2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักสุจริต 3 ได้อย่างไรบ้าง

ตอบ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

ณัฐ เป็นหัวหน้าห้องเรียนที่เพื่อนทุกคนรักและไว้วางใจ เขาชอบช่วยเหลือเพื่อนทุกคน ทั้งที่เป็นงานส่วนรวม และส่วนตัว เมื่อรู้ว่า เกออยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน ณัฐก็มักจะแบ่งขนมและของใช้ให้เกอเสมอ ณัฐเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อรู้ว่า พลอยสอบได้ที่ 1 ก็ไปแสดงความยินดีด้วยใจจริง บางครั้งเพื่อนทะเลาะกัน ณัฐก็จะวางตนเป็น กลาง คอยประนีประนอม ซึ่งคู่กรณีก็จะเชื่อฟังเขา

คำถาม

ณัฐ เป็นผู้มีหลักพรหมวิหารธรรมอย่างไร จงอธิบาย

ตอบ 1. มีเมตตา ต้องการให้เพื่อนมีความสุขจึงช่วยเหลือเพื่อนทำกิจกรรมการทำงานต่างๆ

2. กรุณา ให้ความช่วยเหลือแก่ที่มีฐานะยากจน

3. มุทิตา เมื่อพลอยสอบได้ที่ 1 ก็ไปแสดงความยินดี

4. อุเบกขา วางตนเป็นกลาง เมื่อมีปัญหาขัดแย้งระหว่างเพื่อนก็ช่วยไกล่เกลี่ยอย่างเป็นกลาง

ใบงานที่ 5.3 เรื่อง กตัญญูกตเวที่ต่อประเทศชาติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพและเขียนบรรยาย แล้วตอบคำถาม

1)

คำบรรยาย

2)

คำบรรยาย

3)

คำบรรยาย

4)

คำบรรยาย

5)

คำบรรยาย

6)

คำบรรยาย

7)

คำบรรยาย

.....

8)

คำบรรยาย

.....

9)

คำบรรยาย

.....

10)

คำบรรยาย

.....

บทสรุป

นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูทวดเวทีต่อประเทศชาติ

คือ

.....

ใบงานที่ 5.3 เรื่อง กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพและเขียนบรรยาย แล้วตอบคำถาม

1)

คำบรรยาย เสียภาษีให้แก่ประเทศ

2)

คำบรรยาย ศรัทธาในพระพุทธศาสนา

3)

คำบรรยาย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

4)

คำบรรยาย มีความเอื้อเฟื้อ สามัคคี

5)

คำบรรยาย รักษาวัดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม
ของชาติ

6)

คำบรรยาย ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์

7)

คำบรรยาย รักษาสุขภาพให้แข็งแรง

8)

คำบรรยาย รักษาประเพณีที่ดีงาม

9)

คำบรรยาย จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์

10)

คำบรรยาย ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

บทสรุป

นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูทวดเวทีต่อประเทศชาติ

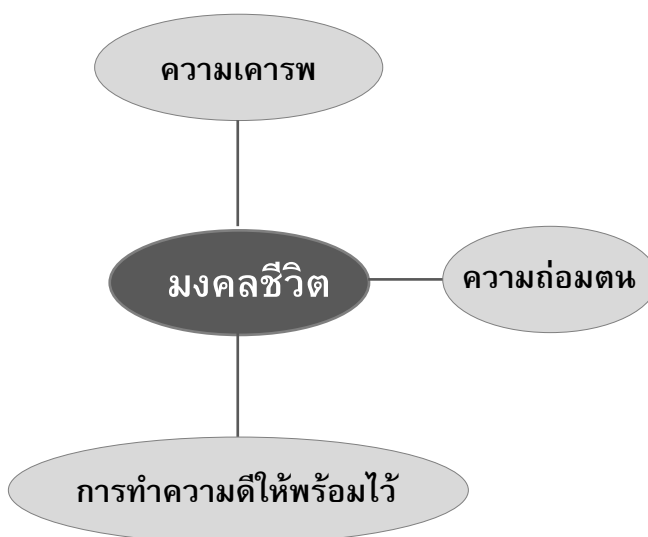
คือ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 5.4 เรื่อง มงคลชีวิต

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดตัวอย่างการกระทำในมงคลชีวิต ในหัวข้อที่กำหนด

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียนตามหลักธรรมมงคลชีวิตลงในช่องว่าง

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าพเจ้าตามหลักธรรมมงคลชีวิต คือ

.....

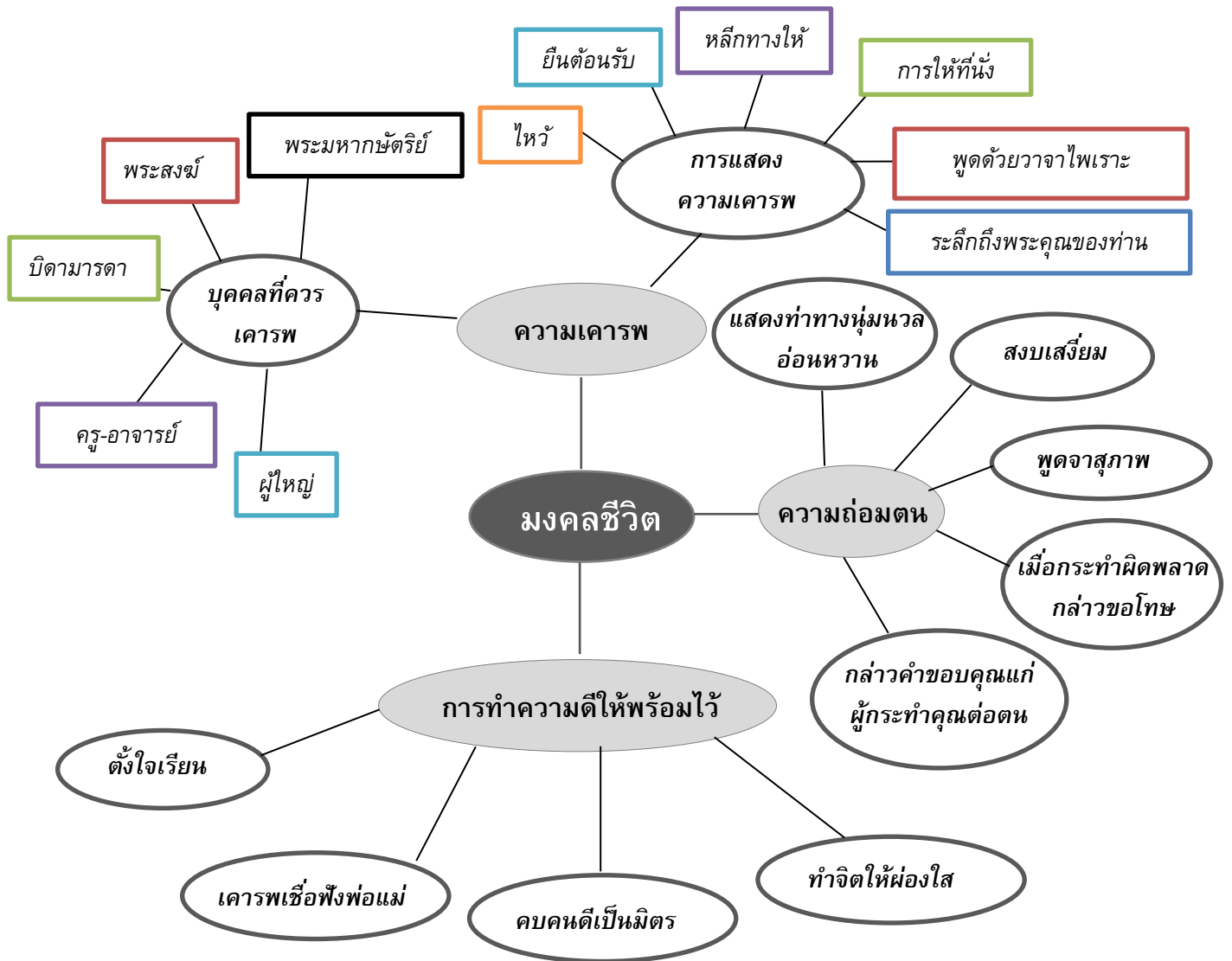
.....

ใบงานที่ 5.4 เรื่อง มงคลชีวิต

เฉลย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดตัวอย่างการกระทำในมงคลชีวิต ในหัวข้อที่กำหนด

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียนตามหลักธรรมมงคลชีวิตลงในช่องว่าง

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าพเจ้าตามหลักธรรมมงคลชีวิต คือ _____

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกความดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนตามหลักธรรมที่แสดงว่า เป็นการทำความดี

วัน/เดือน/ปี	รายการปฏิบัติ	ผลการปฏิบัติ	ผู้รับรอง

ชื่อ..... ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้พร้อมบอกความหมายของเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตามโอกาส			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ขอบบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียนรู้			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ(พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

ตอนที่ 1 นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้
ต่อไปนี ส 1.1 (ป.4/4, ป.4/7)

- ด้านความรู้

.....
.....

(จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

สรุปผลจากการประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวมยอด) ประจำหน่วยการเรียนรู้

- ระดับคุณภาพดี จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ด้านคุณภาพผู้เรียน)	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	
1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	
1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	
1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	
1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	
1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	
1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ	
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	
2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเวทีต่อผู้มีพระคุณ	
2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	
2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว	
3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	
3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน	
3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน	
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล	
4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง	
4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง	
4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ	
4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์	
5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	
5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์	
5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ	
6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง	
6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	
6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	